

Hoorbare klimaatverandering

Het is winter, althans als je naar de kalender kijkt, maar nog steeds vliegen af en toe hommels voorbij, zie ik danswolkjes met muggen en hoor ik de explosieve zang van een Cetti's zanger in het Texelse duin. Die klinkt nog niet helemaal volmaakt - vermoedelijk afkomstig van een jonge vogel die aan zijn repertoire werkt - maar is in ieder geval hard en luid en op honderden meters afstand te horen.

De Cetti's zanger is inmiddels een doodgewone vogel in Nederland. Dat is opvallend. Want nog niet zo lang geleden kwamen Cetti's zangers vooral voor in Midden-Frankrijk; regio Normandië. Daar zijn de winters nog saaier dan nu in Nederland: veel regen en nattigheid en nauwelijks vorst, in feite een herfst die uitloopt tot het voorjaar.

Zo'n Midden-Frans winterweertje ervaren we in Nederland steeds vaker en daarom treffen we de Cetti's zanger ook regelmatig in ons land. Ik weet nog goed dat ik in de jaren negentig mijn eerste waarneming deed. Op geluid, want een Cetti's

zanger zien, duurde nog jaren. De vogels zijn meesters in verstoppen en kruipen als muizen door de vegetatie. Maar je kunt ze wel horen, want altijd zingen ze luid.

In 2008 werd ik boswachter in Nationaal Park de Biesbosch. Ook daar zaten inmiddels enkele Cetti's zangers. De soort was nog zo bijzonder dat waarnemers en liefhebbers uit het hele land naar de Biesbosch kwamen om hem te horen. De jaren daarna schoten de aantallen door het plafond. De afgelopen vijftien jaar groeide de Biesbosch-populatie Cetti's zangers maar liefst naar tweeduizend exemplaren! En dat zijn alleen nog maar de zingende mannetjes! De laatste jaren hoorde ik de vogel zelfs in slootjes en minuscule bosjes in Dordrecht. Via de rivieren koloniseren ze heel Nederland. Zelfs op Vlieland doken Cetti's zangers op. Dat is opvallend, want de vogel vliegt niet zomaar vijftien kilometer over zee. Daar is de vogel ook niet voor gemaakt. Cetti's zangers hebben heel korte vleugeltjes en verplaatsen zich langzaam van zuid naar noord. Maar wel gestaag.

Intussen is Nederland bezaaid met Cetti's zangers. Vogelliefhebbers kijken er nauwelijks meer van op als ze het luide CET-ie uit een bosje horen komen. Op de website www.waarneming.nl stond tien jaar geleden iedere waarneming van de Cetti's zanger nog met vette rode letters genoteerd, nu slechts in lichtblauw. Oftewel doodnormaal. Ook op Texel, waar ik sinds 2022 werk, duiken opeens overal Cetti's zangers op. De eerste werden gedeeld op de vogelaarsapp-groep. Nu heeft niemand het meer over ze. De Cetti's zangers zijn met hun Franse tonen het nieuwe normaal in het Texelse duin en dat is eigenlijk best gek! Hoe hoorbaar wil je klimaatverandering hebben?

Thomas van der Es

*Senior boswachter ecologie
Staatsbosbeheer Texel*

“De afgelopen vijftien jaar groeide de populatie Cetti's zangers in de Biesbosch maar liefst naar tweeduizend exemplaren!”